

SEMINÁŘ EKONOMICKÝCH MOZKŮ

7. ROČNÍK

2020/2021

ZADÁNÍ

MUNI
ECON

SEMINÁŘ
EKONOMICKÝCH
MOZKŮ

7. ROČNÍK SOUTĚŽE PRO STŘEDOŠKOLÁKY

ECON.MUNI.CZ/SEM

1. série

termín odevzdání: 8. 11. 2020

Návod na odevzdání: Řešení nám pošlete buď emailem (sem@econ.muni.cz) nebo se přihlaste do ISu dle instrukcí v registraci. Po levé straně naleznete záložku „Student“. V ní budete schopni najít záložku „studijní materiály“ a v ní složku „odevzdávací“. Po jejím otevření už uvidíte složku s číslem série a v ní složky s označením čísla příkladu. Vkládejte tedy každý příklad zvlášť do příslušné složky.

Důležité: Prosím uvádějte u příkladu hlavičku – jméno, škola, třída, číslo série a číslo příkladu. **A zároveň soubor pojmenujte alespoň svým příjmením!**

Vzor řešení naleznete zde:

(https://is.muni.cz/do/econ/soubory/aktivity/sem/Vzor_reseni.pdf), tak jej prosím dodržujte.

Nenechávej vše na poslední možný den. Připomínáme, že na odevzdání máte čas do 8. 11. 2020 včetně a že vyžadujeme odevzdávání přesně podle informací uvedených na webu (<http://www.econ.muni.cz/uchazeci-ostudium/proc-studovat-na-esf/projekty-prostudenty-strednichskol/seminar-ekonomickych-mozku/informace>).

Přejeme při řešení hodně štěstí a těšíme se na tvé odpovědi i účast v další sérii.

Tým SEM (Dáda, Soňa, Honza, Lenka) 😊

Příklad 1

Jednu věc byste si měli vždy pamatovat, centrální banky jsou rozhodující nejen například pro komerční banky, ale i pro celé hospodářství! Zodpovídají za cenovou stabilitu a mohou také podporovat hospodářský růst nebo zaměstnanost. Proto jsou v této době všechna média zaměřena právě na ně. A očekává se od nich občas i nemožné, nás proto zajímají následující otázky, které vám pomůžou se lépe zorientovat v monetární politice u nás i v Evropě.

Jaké jsou role centrální banky? Vyjmenujte alespoň tři.

Kdo je v současné době vedoucí ECB?

Co to jsou a k čemu se používají devizové rezervy? Co je nejpopulárnější devizovou měnou?

Co je to kvantitativní uvolňování a jaký způsobem se projevuje v praxi? Na co má negativní vliv?

Co je to tzv. cílování inflace? Jaký cíl si vytyčila ČNB pro rok 2019?

Co jsou to devizové intervence? V jakém roce se u nás zaváděly a co bylo jejich hlavním cílem?

Jaký je rozdíl mezi fixními a plovoucími kurzy?

Čím jsou v současné době kryté peníze? Od jakého roku tomu tak je? Která měna byla poslední vázána na zlato?

Příklad 2

Nyní můžeme pozorovat na statistikách České republiky stoupající míru nezaměstnanosti, která od minulého podzimu stoupla z 2,6 % na nynějších 3,86 % (září 2020). Také v uplynulých třech měsících oznámilo hromadné propouštění dokonce 58 zaměstnavatelů, což může velmi ovlivnit nezaměstnanost naší republiky. Vypracujte k tomuto tématu následující úkoly:

Vysvětlete vlastními slovy tyto základní pojmy k nezaměstnanosti a k trhu práce.

- a. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
- b. Odbory
- c. Stávka
- d. Odrazení pracovníci
- e. Přirozená míra nezaměstnanosti
- f. Pojištění v nezaměstnanosti

+ jaký je rozdíl mezi platem a mzdou?

2. Nakreslete graf trhu práce (popište správně osy x a y) do grafu nakreslete poptávku firem a nabídku pracovníku + vyznačte rovnovážnou mzdu a množství práce.

3. Vypočítejte dle zadání základní ukazatele v nezaměstnanosti.

a) Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

- a. V oceánské zemi Koutre žije celkem 100 000 obyvatel, z toho 20 % z nich jsou studenti a důchodci, 75 800 obyvatel ostrova je zaměstnáno. Kolik obyvatel tvoří Ekonomicky aktivní obyvatelstvo? (hint: nezaměstnaní je zbytek Koutrejského obyvatelstva)

b) Míra nezaměstnanosti

- a. V zemi Huntrei minulý rok navštěvovalo 1 500 obyvatel střední školu a 800 obyvatel školu vysokou, stát se také stará o 300 nezaměstnaných a o 700 důchodců, celkový počet obyvatel v Huntrei je 6 300 obyvatel, jaká je míra nezaměstnanosti? (uvedte v procentech). Má tento malý stát problém s nezaměstnaností a jak je na tom v porovnání se státy EU?

c) Míra ekonomické aktivity obyvatelstva

- a. Jaká aktuální míra ekonomické aktivity v České republice? Jako zdroj pro informace využijte: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov>

4. Jaké máme druhy nezaměstnanosti, stručně popište a vždy k jednotlivému druhu nezaměstnanosti uveďte i konkrétní situační příklad.

5. Vytvořte graf **míry nezaměstnanosti** v Nairobském kraji od roku **2010 do roku 2018**, podle níže uvedených údajů, pomůcka, postačí vám pouze dva řádky v tabulce viz. výpočet míry nezaměstnanosti.

Vybrané údaje za Karlovarský kraj - zaměstnanost, nezaměstnanost

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Údaje z Výběrového šetření pracovních sil ¹⁾																	
Počet obyvatel ve věku 15 a více let v tis. osob	255,1	256,2	257,9	258,7	260,2	263,3	263,9	262,5	259,0	258,1	256,7	255,3	254,3	253,4	252,2	251,3	250,4
v tom:																	
ekonomicky aktivní (pracovní síla)	156,9	157,6	162,0	159,2	159,7	160,1	161,5	161,9	154,7	154,8	157,1	155,0	154,7	154,7	154,7	156,3	156,1
z toho:																	
zaměstnaní v národním hospodářství celkem	146,9	142,8	144,3	143,0	146,6	148,0	143,9	144,4	141,5	138,6	141,1	141,0	144,3	146,4	149,6	151,8	149,6
z toho v sektorech:																	
primární	4,0	4,0	4,1	3,4	2,3	2,9	3,7	4,0	3,7	3,3	2,5	2,3	3,0	3,8	3,6	5,1	4,8
sekundární	62,2	61,6	61,4	64,1	63,6	61,0	55,5	58,0	56,1	54,1	54,0	56,3	58,3	57,6	63,6	58,3	55,6
terciární	80,6	77,1	78,7	75,5	80,7	84,0	84,7	82,4	81,7	81,2	84,5	82,3	82,9	85,0	82,2	88,3	89,2
nezaměstnaní	10,0	14,8	17,7	16,2	13,2	12,2	17,6	17,5	13,2	16,2	16,0	14,0	10,4	8,3	5,1	4,5	8,5
ekonomicky neaktivní	98,2	98,6	95,9	99,5	100,4	103,2	102,4	100,7	104,2	103,4	99,5	100,3	99,6	98,7	97,5	95,0	94,3
z toho:																	
starobní a invalidní důchodci	59,9	60,4	59,6	61,7	62,3	62,0	61,7	62,8	68,0	66,8	67,8	66,4	67,4	66,1	66,1	63,8	68,0
žáci a studenti	24,2	23,1	22,3	23,2	24,1	21,4	20,3	20,1	21,6	19,1	19,6	18,3	15,5	16,9	15,6	16,3	15,6

Příklad 3

Člověk se běžně setkává s pojmy ekonomie, mikroekonomie a makroekonomie. Co ale přesně znamenají a čím se která z nich zabývá?

1. Popište svými slovy, co je ekonomie, a uveďte alespoň 3 otázky, které si klade.
2. Ekonomie se dělí na mikroekonomii a makroekonomii. Čím se tyto dvě liší?
3. Určete, zda se danými tématy zabývá mikroekonomie, makroekonomie nebo obě:

1. Inflace
2. Nabídka a poptávka
3. Rozhodování spotřebitele
4. Trh práce
5. HDP
6. Firemní náklady
7. Fungování a cenotvorbu na trhu s čerstvými rajčaty
8. Mezinárodní obchod

Příklad 4

Německá banka Deutsche Bank nedávno schválila italské firmě Ambrosi úvěr ve výši 27,5 milionů eur (v přepočtu přibližně 743 milionů korun). Přistoupila při tom na poměrně neobvyklou záruku – bochníky sýru parmezán a Grana Padano, které tato firma vyrábí. Celkem se jedná o 125 tisíc bochníků sýra, cena jednoho se přitom na trhu pohybuje okolo 550–750 eur.

Banky při poskytování úvěrů často vyžadují záruku jako pojistku pro případ, že by dlužník přestal splácet. Záruka v podobě sýrů z našeho příkladu je velmi neobvyklá. Co je jako záruka u bankovních úvěrů nejčastěji akceptováno?

Jaké vlastnosti by měla záruka mít, aby ji banky akceptovaly? Proč je možné považovat parmezán za vhodnou záruku?

Jakou hodnotu má přibližně v přepočtu na české koruny záruka z našeho příkladu?

Příklad 5

ČNB bude vydávat pamětní bankovky s dalšími národohospodáři. Sad tři pamětních bankovek (emise v letech 2019, 2022 a 2026) má jednotící motiv kterým je „Budování československé měny“ Jak ale naše měna vznikla? Jak fungovalo bankovníctví za první republiky? viz: Doplňte následující text.

1. V roce **...1...** vznikla československá měna a prvním ministrem financí československé republiky se stal **....2....**, který byl zastánce hospodářské **.....3.....**– zavedl cenové stropy a tarify. Ten také přijal zákon o **....4.....**. Jelikož se v republice objevovalo mnoho padělků, musela být všechna platidla označena speciálními **....5.....** . **.....6.....** navrhl vzhled bankovek i prvních známek. Tehdejší naše měna měla stálý kurz vůči **.....7.....**franku. Dne 6. 3. 1919 vznikl **.....8.....** který v roce 1919 nechal nařídit emitaci peněz.
2. Dne **.....9....** vznikla Národní banka československá a.s., v čele banky stál guvernér, kterého volil **....10....** a v radě tehdy bylo **....11....** členů. 1. guvernérem se stal **...12....**. V době protektorátu byly na našem území dvě zákonná platidla: naše koruna a **....13....**. V roce **....14...** proběhla

československá měnová reforma, která probíhala v tajnosti. V 70. a 80. letech jsme prodávaly své podniky Rumunsku a Polsku, ti nám neplatili ve svých měnách, ale dostávali jsme od nich**15**..... Ekonom**16**....., se snažil navrhnout inovace techniky, jelikož jsme začali za ostatními velice zaostávat, bohužel musel emigrovat a nic se na našem území nezměnilo. Až po roce 1989 se obnovilo členství republiky v**17**.....

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

Jaká mají dnes naše platidla ochranné prvky?

Bonusová otázka k 5. příkladu:

Jaký je váš názor na přijetí eura jako zákonné platidlo v České republice. (stačí pár vět, proč ano, nebo proč ne)